

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖОЮ

Голова приймальної комісії

В. С. Пономаренко

2019 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії (PhD)

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-наукова програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Харків, 2019

Фахове вступне випробування – іспит зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є комплексним і включає теоретичні завдання (три завдання різного ступеню складності) в межах галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки магістрів, спеціалістів.

Завдання цього фахового випробування складено з метою виявлення компетентностей (знань, вмінь, навичок) (табл. 1), якими повинен володіти кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти магістр (спеціаліст) за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Компетентності	
Загальні:	
Здатність приймати обґрунтовані рішення з предметної області та професії в різних умовах.	
Здатність до самостійного проведення досліджень з використанням вітчизняних та іноземних джерел, інформаційних і комунікаційних технологій.	
Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій в новій ситуації	
Спеціальні (професійні, фахові):	
Здатність до застосування сучасних моделей та методів впровадження проектів розвитку підприємницької, торговельної та біржової діяльності	
Здатність застосовувати новітні методи управління підприємницькою, торговою та біржовою справою на внутрішніх та зовнішніх ринках	
Вміти застосовувати креативні технології щодо розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	
Виділяти соціальні цінності підприємницької, торговельної та біржової діяльності в умовах конкурентного середовища	
Здатність управлюти рівнем ризикованисті різних напрямків розвитку підприємницької, торговельної та біржової діяльності	

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційний білет з фахового випробування включає три теоретичні питання різного ступеню складності. Виконання білету оцінюється за 100-бальною шкалою.

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань у білеті з фахового випробування наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до рівня складності завдань
у білеті з фахового випробування

Рівень складності	Кількість контрольних завдань	Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті	Різновид завдань
I. Рівень складності	1	30	30	Теоретичне завдання
II. Рівень складності	1	30	30	Теоретичне завдання
III. Рівень складності	1	40	40	Теоретичне завдання

Теоретичні завдання включають завдання різного рівня складності, загальна оцінка за виконання яких складає максимум 100 балів.

Приклад

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Третій (освітньо-науковий) рівень
здобувач ступеня доктора філософії
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(шифр та назва)

ВСТУПНИЙ ІСПІТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

1. Структура та технологія розробки бізнес-плану.
2. Особливості біржової торгівлі.
3. Значення підприємництва для структури економіки країни.

Голова предметної комісії

/підпис/

ПІБ

ПЕРЕЛІК ЗМІСТОВНИХ ЗАПИТАНЬ З ЯКИХ БУДУТЬ СКЛАДАТИСЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ

1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництво».
2. Підприємництво як вид господарської діяльності.
3. Економіко-теоретичні знання і підприємництво.
4. Значення підприємництва для структури економіки країни.
5. Значення підприємництва для ринкової конкуренції.
6. Стан розвитку малого і середнього підприємництва в країнах світу.
7. Суб'єкти підприємницької діяльності.
8. Обмеження в підприємницькій діяльності.
9. Приватне, колективне, державне підприємництво та особливості їх здійснення.
10. Виробниче підприємництво.
11. Комерційне підприємництво та його суб'єкти: товарні біржі, торговельні доми, виставки-продажі, аукціони, ярмарки, заклади оптової та роздрібної торгівлі.
12. Фінансове підприємництво та його складові: грошове та фінансове посередництво, страхування, допоміжна діяльність у сфері фінансів і страхування.
13. Консультаційне підприємництво.
14. Місце і роль малого підприємництва в ринковій економіці.
15. Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності.
16. Основні види підприємств та їх організаційні форми.
17. Об'єднання підприємств: асоціація, корпорація, холдинг, консорціум, концерн.
18. Господарські товариства як суб'єкти підприємництва та їх види.
19. Особливості створення та функціонування акціонерних товариств.
20. Особливості створення та функціонування товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю.
21. Принципи підприємництва.
22. Функції підприємництва.
23. Суперечності розвитку підприємництва.
24. Ризики та потреби в процесі здійснення підприємницької діяльності.
25. Економічний інтерес підприємця.
26. Підприємницька ідея та її джерела.
27. Вибір сфери діяльності та форми організації підприємництва.
28. Вибір способу заснування бізнесу: створення нового підприємства, купівля існуючого бізнесу, прямий маркетинг, пересувна торгівля,

франчайзинг, надомний бізнес, вихід зі складу великої корпорації.

29. Етапи заснування власної підприємницької справи.
30. Бізнес-план та його роль у заснуванні підприємницької справи.
31. Структура та технологія розробки бізнес-плану.
32. Start Up в підприємництві та торгівлі.
33. Охарактеризуйте основні завдання структуризації проекту.
34. Охарактеризуйте життєвий цикл інвестиційного проекту.
35. Які основні етапи життєвого циклу інноваційного проекту?
36. Класифікація методів проектування.
37. Ефективність комерціалізації при реалізації інноваційного проекту.
38. Концепція проекту в процесі вирішення проблем підприємницької діяльності.
39. Сутність та основні види ризиків в підприємницькій діяльності.
40. Методи оцінки підприємницьких ризиків.
41. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності.
42. Класифікація факторів зовнішнього середовища підприємницької діяльності.
43. Фактори прямого впливу на суб'єктів підприємницької діяльності.
44. Об'єктивна необхідність коопераційних зв'язків суб'єктів підприємництва.
45. Форми коопераційних зв'язків суб'єктів підприємництва.
46. Сутність, види та елементи підприємницької культури.
47. Стилі керівництва: демократичний, ліберальний, автократичний.
48. Норми і правила поведінки керівника-підприємця.
49. Методи і стилі розв'язання конфліктів в підприємництві, торгівлі та біржовій діяльності.
50. Ділова етика підприємця.
51. Соціальні цінності підприємницької діяльності.
52. Основні методи впливу керівника-підприємця на підлеглих.
53. Психологія підприємництва.
54. Ефективність застосування коучингу в підприємницькій діяльності.
55. Зміст категорій «венчурний капітал», «венчурне фінансування».
56. Зміст категорій «венчурна фірма», «венчурний бізнес».
57. Ринок венчурного капіталу та його структура.
58. Венчурний бізнес і його взаємозв'язок з підприємницькою діяльністю.
59. Венчурне підприємництво.
60. Основні напрямки фінансування венчурного капіталу.
61. Основні види джерел венчурного капіталу.
62. Принципи роботи венчурного фонду.

63. Основні елементи структури венчурного фонду.
64. Венчурне інвестування в світовій економіці.
65. Організація ринку цінних паперів для венчурних підприємств.
66. Збалансованість ризику в портфелі венчурного інвестора.
67. Модель управління ризиками в венчурному бізнесі.
68. Передумови створення венчурного підприємництва в Україні.
69. Метод реальних опціонів.
70. Проблеми та особливості оцінки ефективності венчурного інвестування.
71. Управління інтелектуальною власністю та оцінка інтелектуального капіталу.
72. Методи оцінки проектів з відкриття підприємницької справи.
73. Основні види оптової торгівлі.
74. Ціноутворення в оптовій торгівлі.
75. Особливості біржової торгівлі.
76. Історія розвитку біржової діяльності.
77. Сучасний стан світового біржового ринку.
78. Характеристика процесу біржового торгу.
79. Товарні біржі.
80. Валютні біржі
81. Фінансові біржі.
82. Кліринг і розрахунки на біржовому ринку.
83. Соціальне підприємництво.
84. Креативність в підприємницькій діяльності.
85. Лідерство у підприємницькій діяльності.
86. Теорії лідерства в підприємництві.
87. Стратегія формування керівником управлінської команди.
88. Комунікації та партнерство у підприємницькій діяльності.
89. Довіра в колективі як основа ділового партнерства у підприємницькій діяльності.
90. Організаційно-психологічні основи переговорного процесу в підприємництві.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. Основна

1. Гонтарева І. В. Управління проектами : навч. посіб. / І. В. Гонтарева. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 348 с.
2. Гонтарева І. В. Управління проектами : підручник / І. В. Гонтарева. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 444 с.
3. Пономаренко В.С. Економіка підприємства: компетентність і ефективність розвитку: монографія / Пономаренко В. С., Афанасьев М. В., Гонтарева І. В. та інш. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 187 с.
4. Пономаренко В.С. Методологія комплексного оцінювання ефективності розвитку промислових підприємств / Пономаренко В.С., Гонтарева І.В. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2015. – 404 с.

3.2. Додаткова

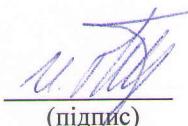
1. Афанасьев Н. В. Управление развитием предприятия : монография / Н. В. Афанасьев, В. Д. Рогожин, В. И. Рудыка. – Х. : И. Д. "ИНЖЭК", 2003. – 184 с.
2. Афонин А. М. Управление проектами : учеб. пособ. / А. М. Афонин, Ю. Н. Царегородцев, С. А. Петрова. – М. : Форум, 2009. – 184 с.
3. Бондаренко А. Г. Управление проектами: учеб. пособ. / А. Г. Бондаренко, Л. Н. Бондаренко, В. Д. Рогожин. – Х. : ХГЭУ, 2003. – 212 с.
4. Верещагіна Г.В. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій / Верещагіна Г.В. – Харків. : ХНЕУ, 2011. – 226 с.
5. Верзух Э. Управление проектами : ускоренный курс по программе МВА / Э. Верзух. – М. : Диалектика, 2010. – 480 с.
6. Гонтарева І. В. Оцінювання системної ефективності функціонування і розвитку промислових підприємств : монографія / І. В. Гонтарева. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2011. – 480 с.
7. Гонтарева И. В. Системная эффективность предприятия: сущность, факторы, структура / И. В. Гонтарева, Р. М. Нижегородцев. – М. ; Киров : ВСЭИ, 2012. – 152 с.
8. Гонтарева И. В. Управление проектами : учеб. пособ. / И. В. Гонтарева, Р. М. Нижегородцев, Д. А. Новиков. – М. : Книжный дом "ЛИБРОКОМ", 2009. – 384 с.
9. Грій К. Ф. Управление проектами : учебник / К. Ф. Грій, Э. У. Ларсон ; пер. с англ. – 3-е изд., полн. перераб. – М. : ДиС, 2007. – 608 с.
10. Гриньова В. М. Оцінка результативності інноваційної діяльності підприємства : монографія / Гриньова В. М. – Харків : ХНЕУ, 2013. – 227 с.
11. Заславська К. А. Менеджмент підприємств малого бізнесу : Навчальний посібник / Заславська К. А. – Харків : ХНЕУ, 2011. – 199 с.

12. Коваленко О. В. Підприємництво та його організаційно-правові засади: навч. посіб. / О. В. Коваленко. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 400 с.
13. Куліков П.М. Економіка та організація інноваційної діяльності : Навчальний посібник / Куліков П.М., Тищенко Д.О., Кулєшова Н.В. – Харків : ХНЕУ, 2013. – 246 с.
14. Лабунська С.В. Формування обліково-аналітичного забезпечення інноваційного розвитку підприємства : монографія / Лабунська С.В. – Харків : ХНЕУ, 2013. – 246 с.
15. Лепейко Т. І. Управління інноваційними процесами на промислових підприємствах: методологія та практика : монографія / Лепейко Т. І. – Харків : ХНЕУ, 2013. – 219 с.
16. Савенко К.С. Оцінка економічної ефективності інноваційної діяльності на промислових підприємствах : монографія / Савенко К.С. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 179 с.
17. Ципес Г. Л. Проекты и управление проектами в современной компании : учеб. пособ. / Г. Л. Ципес, А. С. Товб. – М. : Олимп-бизнес, 2009. – 480 с.
18. Щербак В.Г. Управління торговою маркою в механізмі товарної інноваційної політики підприємства : монографія / Щербак В.Г., Холодний Г.О., Птащенко О.В., Бихова О.М. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 251 с.

3.3. Ресурси Internet

1. Господарський кодекс України (із змінами і доповненнями, внесеними Законами України) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (із змінами і доповненнями, внесеними Законами України) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 31-32, ст.263). Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
3. Портал предпринимателей Украины [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://chp.com.ua/gazeta>

Голова предметної комісії

(підпис)

Гонтарева І.В.
(прізвище та ініціали)